

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на ИВА ЙОСИФОВА ВЕНКОВА

на тема

“ОСНОВНИ АСПЕКТИ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ “ЯПОНИЯ-ЕО/ ЕС” (1990-2006)”

**за присъждане на образователната и научната степен
“доктор”**

Представеният научен труд на Ива Йосифова Венкова впечатлява с дисертабилната тема и с изключително задълбочения анализ на проблемите и аспектите на съвременното развитие на отношенията “Япония–ЕО/ЕС” в цялата им комплексност и сложност. Дисертацията се отличава с много добре обмислена и построена структура, в която се открояват всички анализирани и обсъждани проблеми по темата. Основа на дисертационният труд са изключително важните и богати по съдържание множество автентични документи от японски, европейски, американски, азиатски и прочие правителствени институции, министерства, издания на органите на ЕО/ЕС и на японските специфични търговски и промишлени обединения, профсъюзи и лобита на японското политическо пространство, на управленски органи на национални, регионални и международни организации и други. Вторият пласт извори са стотиците изследвания на различни аспекти от така специфичните отношения между Япония и интегрираните

механизми на европейските държави в най-ново време, коментари на експерти от различни неправителствени формации и институции, разнообразен периодичен печат, годишни издания по въпросите на икономическите процеси и взаимоотношения в регионален и глобален план, официални материали на ЕК, на СТО, на АСЕМ и много други.

Ива Венкова събира тези материали в продължение на повече от две години по време на специализации във Франция и в Япония, което свидетелствува за нейния траен научен интерес към темата на дисертацията и преди статута ѝ на докторант. Този интерес, съчетан с умението на докторантката да анализира процеси, външна политика, икономически интереси, модели дипломатическа практика, да откроява важното, но и детайлите, гарантира изграждането и постигането на сериозно научно изследване с подчертани научни приноси. Предимство на дисертантката е нейната езикова подготовка, която ѝ позволява да ползва активно извори, информация и публикувани изследвания на 5 европейски и 2 азиатски езика.

Познаването на по-голямата част от съществуващите издания по проблемите на отношенията Япония-ЕО/ЕС в Европа и в Япония към настоящия момент (над 1200) е изключително достойнство на докторантката. Пълни изследвания на всички аспекти на посочените отношения в икономическата и в политическата област обаче не се откриват поне до преди две години. Дисертацията на Венкова прави значителна крачка в научното изследване. Тя систематизира детайлите по

множеството проблеми и въпроси и предлага комплексно изследване. Поради това научните приноси на Ива Венкова трябва да се измерват в по-широк смисъл. Те са безспорен успех за българската историческа наука в областта на съвременната история на света и на историята на международните отношения, и в същото време представляват постижение като задълбочено научно изследване на целия комплекс от проблеми за европейската и за японската наука.

В качеството на научен ръководител на Ива Венкова мога отговорно да заявя, че всички цели, които докторантката поставя пред себе си и пред своето изследване, са изпълнени. В изследването всяка голяма задача е твърде сериозно аргументирана и документирана. В дисертацията авторката борави с огромен фактически и документален материал, придружен от представяне на различни оценки на фактите и процесите от страна на европейски и японски експерти, на политици и държавници. Венкова навлиза и в сферата на теорията на международните отношения, изяснява новите понятия и новите формули в международните отношения на XXI в., отделя внимание на новите механизми на работа в регионални и международни организации, разкрива целите и направленията на националните политики на Япония, Китай, САЩ, на големите европейски държави, които са водещото ядро на ЕО/ЕС, и по този начин обогатява същността на науката за международните отношения в двете области – икономика и политика вкл. регионална, глобална, континентална.

Благодарение на този всеобхватен подход на изследване тя успява да открие опитите на Япония и партньорите от ЕО/ЕС да постигнат сближаване на позициите по различни проблеми в един нов стил, твърде специфичен поради многото различия на интереси и поради различията в традициите на съответните държави в областта на външната политика. Ива Венкова изучава и анализира т. нар. “двустранен” механизъм на дипломация чрез размяна на мнения, консултации, срещи на високо равнище в стил добронамереност, уважение и запазване на добра воля, дори и в случай на пълно разминаване или неуспех на преговорите.

Дисертацията на Ива Венкова е безспорно постижение на авторката. В работата си тя се отличава с изключителна прецизност на израза и представянето на фактите, както и със своя стремеж да включи всички възможни аргументи за оформяне на пълния научен анализ на множеството проблеми, процеси, явления в икономиката и в политиката, както и да открие специфичните характеристики на японската дипломация и на новия модел европейска дипломация на ЕС.

Постиженията на докторантката и високото качеството на нейното научно изследване ми позволяват да заявя своята пълна подкрепа за присъждане на образователната и научна степен **ДОКТОР** на **ИВА ЙОСИФОВА ВЕНКОВА** и да призова членовете на уважаемото научно жури да удостоят младата колега по достойнство в нейното успешно научно развитие.

